

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Montelukast ratiopharm 10 mg kalvopäälysteiset tabletit

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

Yksi kalvopäälysteinen tabletti sisältää 10,40 mg montelukastinatriumia vastaten 10 mg:aa montelukastia.

Apuaine, jonka vaikutus tunnetaan:

Yksi kalvopäälysteinen tabletti sisältää 122,2 mg laktoosia (laktoosimonohydraattina).

Täydellinen apuaineluettelo, katso kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti, kalvopäälysteinen.

Beigenvärinen, pyöreä, kalvopäälysteinen tabletti, jonka toiselle puolelle on kaiverrettu "93" ja toiselle puolelle "7426".

4. KLIININSET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Montelukasti on tarkoitettu astman lisälääkkeeksi potilaille, joilla on hengittävän kortikosteroidin käytöstä huolimatta huonossa hoitotasapainossa oleva lievä tai keskivaikea krooninen astma ja joille tarpeen mukaan käytettävillä lyhytvaikuttaisilla beeta-agonisteilla ei saada aikaan riittävästä astman klinistä hoitotasapainoa. Montelukasti voi lievittää myös astmapotilaiden kausihuoneisen allergisen nuhan oireita.

Montelukasti on tarkoitettu myös astman estohoitoon tapauksissa, joissa taudin vallitsevana pürteenä on rasituksen aiheuttama keuhkoputkien supistuminen.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

Suositeltu vuorokausiannos aikuisille ja vähintään 15-vuotiaille nuorille, joilla on astma tai astma ja samanaikainen kausihuoneinen allerginen nuha, on yksi 10 mg:n tabletti illalla.

Yleissuositukset

Montelukastin hoitovaiketus ilmenee astman hoitotasapainoa kuvaavissa muuttujissa vuorokauden kuluessa. Montelukasti voidaan ottaa aterian yhteydessä tai ilman ruokailua. Potilasta tulee neuvoa jatkamaan montelukastihoittoa, vaikka hänen astmansa olisi hoitotasapainossa, ja myös astman pahenemisvaiheiden aikana.

Montelukastia ei saa käyttää samanaikaisesti muiden samaa vaikuttavaa ainetta, montelukastia, sisältävien valmisteiden kanssa.

Montelukastin käyttö suhteessa muuhun astmalääkitykseen
Montelukasti voidaan lisätä potilaan ennestään saamaan hoitoon.

Hengitettävät kortikosteroidit

Montelukastihoitoa voidaan käyttää lisälääkkeenä potilaille, joilla inhaloitavat kortikosteroidit yhdessä tarpeen mukaan käytettävien lyhytvaikuttisten beeta-agonistien kanssa eivät riitä pitämään astman oireita riittävästi hallinnassa. Montelukastia ei yhtäkkiä saa vaihtaa sisäanhengitettävän kortikosteroidin tilalle (ks. kohta 4.4).

Erityisryhmät

Läkkäiden potilaiden, munuaisten vajaatoimintaa sairastavien ja lievää tai keskivaikeaa maksan vajaatoimintaa sairastavien potilaiden annostusta ei tarvitse muuttaa. Valmisten käytöstä vaikeaa maksan vajaatoimintaa sairastavien hoitoon ei ole tietoja. Annostus on sama sekä miehille että naisille.

Pediatriset potilaat

Montelukast ratiopharm 10 mg kalvopäällysteisiä tabletteja ei pidä käyttää alle 15-vuotiaiden lasten hoitoon. Montelukast ratiopharm 10 mg kalvopäällysteisten tabletten tehoa ja turvallisuutta ei ole varmistettu.

6–14-vuotiaiden lasten hoitoon on saatavana 5 mg:n purutabletti.

2–5-vuotiaiden lasten hoitoon on saatavana 4 mg:n purutabletti.

6 kuukauden – 5 vuoden ikäisten lasten hoitoon on saatavana 4 mg:n rakeet (erikauppanimellä).

Antotapa

Suun kautta.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

4.4 Varoituksset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Potilaalle on kerrottava, että suun kautta otettavaa montelukastia ei saa koskaan käyttää akuutin astmakohauksen hoitoon ja että hänen tulee pitää tavanomainen asianmukainen astmakohauksen hoitoon tarkoitettu lääke nopeasti saatavilla. Akuutin astmakohauksen ilmaantuessa on käytettävä lyhytvaikuttista inhaloitavaa beeta-agonistia. Jos potilaas tarvitsee tavallista useampia inhalaatioita lyhytvaikuttista beeta-agonistia, hänen on otettava mahdollisimman pian yhteyttä lääkärin.

Inhaloitavaa tai tablettimuotoista kortikosteroidia ei tule yhtäkkiä vaihtaa montelukastivalmisteeseen.

Siiä ei ole tutkimustietoa, voidaanko tablettimuotoisen kortikosteroidin annosta pienentää, kun samanaikaisesti käytetään montelukastia.

Astmalääkkeitä, esim. montelukastia, käyttäville potilaille saattaa kehittyä harvinaisissa tapauksissa systeeminen eosinofilia. Tämä ilmenee toisinaan Churg-Strauss-oireyhtymän kaltaisena vaskuliittina, jota puolestaan hoidetaan usein systeemillisellä kortikosteroidilääkityksellä. Tapaukset ovat toisinaan liittyneet tablettimuotoisen kortikosteroidilääkityksen vähentämiseen tai lopettamiseen.

Leukotrieenireseptoriantagonismin yhteyttä Churg-Strauss-oireyhtymän ilmaantumiseen ei ole voitu osoittaa. Lääkärin on tarkkailtava potilaan tilaa eosinofilian, vaskuliitti-ihottuman, keuhko-oireiden pahenemisen, sydänkomplikaatioiden ja/tai neuropatian varalta. Jos potilaalle kehittyy tällaisia oireita, potilaan tila ja hoito on arvioitava uudelleen.

Montelukastihoitoa saavien asetyylisalisyylihapolle herkkien astmapotilaiden on edelleen vältettävä asetyylisalisyylihappoa ja muita ei-steroidirakenteisia tulehduskipulääkeitä.

Montelukastia käyttävillä aikuisilla, nuorilla ja lapsilla on raportoitu neuropsykiatrisia haittataapumia (ks. kohta 4.8). Potilaiden ja lääkäreiden on oltava valppaina neuropsykiatristen haittataapumien varalta. Potilaita ja/tai heitä hoitavia henkilöitä on ohjeistettava ilmoittamaan

lääkärille, jos tällaisia muutoksia tapahtuu. Lääkärien on arvioitava huolellisesti Montelukast ratiopharm 10 mg -hoidon jatkamisen riskit ja hyödyt, jos tällaisia tapahtumia esiintyy.

Apuaineet

Laktoosi

Potilaiden, joilla on harvinainen perinnöllinen galaktoosi-intoleranssi, täydellinen laktaasinpuutos tai glukoosi-galaktoosi-imetyymishäiriö, ei pidä käyttää tästä lääkettä.

Natrium

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per kalvopäällysteinen tabletti eli sen voidaan sanoa olevan "natriumiton".

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Montelukastia voidaan käyttää samanaikaisesti muiden astman estohoitoon ja pitkääikaishoitoon yleisesti käytettyjen lääkkeiden kanssa. Kliniseen käyttöön suositellulla montelukastianoksella ei ollut lääkkeiden yhteisvaikutustutkimuksissa kliinisesti merkitseviä vaiktuksia seuraavien lääkeaineiden farmakokinetiikkaan: teofylliini, prednisoni, prednisoloni, ehkäisytabletit (etinyylestradioli/noretisteroni 35/1), terfenadiini, digoksiini ja varfariini.

Plasman montelukastipitoisuus käyrän alle jävä pinta-ala (AUC) oli noin 40 % tavanomaista pienempi, jos potilas sai samanaikaisesti fenobarbitaalia. Koska montelukasti metaboloituu CYP 3A4, CYP 2C8 ja CYP 2C9 välityksellä, etenkin lapsia hoidettaessa on oltava varovainen annettaessa samanaikaisesti montelukastia ja sytokromin CYP 3A4, CYP 2C8 ja CYP 2C9 induktoreita, kuten fenytoiniinia, fenobarbitaalia ja rifampisiinia.

Tutkimukset *in vitro* ovat osoittaneet, että montelukasti on sytokromin CYP 2C8 voimakas estääjä. Montelukastilla ja rosiglitatsonilla (testisubstraatti, joka edustaa pääasiassa sytokromin CYP 2C8 välityksellä metaboloituvia lääkkeitä) tehty klininen yhteisvaikutustutkimus osoitti kuitenkin, ettei montelukasti estää sytokromia CYP 2C8 *in vivo*. Montelukastin ei siksi odoteta muuttavan merkittävästi tämän entsyymin välityksellä metaboloituvien lääkkeiden (esim. paklitakseli, rosiglitatsoni ja repaglinidi) metabolismia.

In vitro-tutkimukset ovat osoittaneet, että montelukasti on CYP 2C8 substraatti ja vähäisemmässä määrin CYP 2C9 ja CYP 3A4 substraatti. Klinisessä lääkeinteraktiotutkimussa montelukastilla ja gemfibrotsiillilla (joka on sekä CYP 2C8 että CYP 2C9 estääjä) gemfibrotsiili suurensi montelukastin systeemistä altistusta 4,4-kertaisesti. Käytettäessä samanaikaisesti montelukastia ja gemfibrotsiilia tai muuta voimakasta CYP 2C8 estääjää annostusta ei normaalisti tarvitse muuttaa, mutta lääkärin on huomioitava, että haittavaiktuksia voi esiintyä enemmän.

In vitro-tulosten perusteella ei ole odotettavissa klinisesti merkitseviä lääkeinteraktioita vähemmän voimakkaiden CYP 2C8 estääjien (esim. trimetopriimi) kanssa. Kun montelukastia ja itrakonatsolia, joka on vahva CYP 3A4 estääjä, käytettiin samanaikaisesti, ei havaittu merkitsevää suurentumista montelukastin systeemissä altistuksessa.

4.6 Heimoiläisyys, raskaus ja imetyys

Raskaus

Eläinkokeiden tulokset eivät viittaa siihen, että montelukasti vaikuttaisi haitallisesti raskauteen tai alkion/sikiön kehitykseen.

Raskaana olevien naisten montelukastin käyttöä selvittäneistä, julkaistuista prospektiivisista ja retrospektiivisistä seurantatutkimuksista saatavilla olevat tiedot eivät osoittaneet lääkkeeseen liittyvää riskiä, kun arvioitiin merkittäviä synnynnäisiä epämuodostumia. Olemassa oleviin tutkimuksiin liittyi metodologisia rajoituksia, kuten pieni otoskoko, joissain tapauksissa tiedon kerääminen jälkikäteen, sekä epäjohdonmukaiset vertailuryhmät.

Montelukast ratiopharm -tabletteja voi käyttää raskauden aikana vain, jos sen käyttö katsotaan selvästi vältämättömäksi.

Imetyks

Rotilla tehdyt tutkimukset ovat osoittaneet, että montelukasti erittyy maitoon (ks. kohta 5.3). Ei tiedetä, erityvätkö montelukasti tai sen metabolitiit äidinmaitoon.

Montelukast ratiopharm -tabletteja voi käyttää imetyksen aikana vain, jos niiden käyttö katsotaan selvästi vältämättömäksi.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneidenkäyttökykyyn

Montelukastilla ei ole haitallista vaikutusta ajokykyyn ja koneidenkäyttökykyyn. Uneliaisuutta tai heitehuimausta on kuitenkin raportoitu.

4.8 Haittavaikutukset

Montelukastia koskevissa klinisissä tutkimuksissa on ollut potilaita seuraavasti:

- 10 mg:n kalvopäällysteiset tabletit: noin 4000 aikuista ja vähintään 15-vuotiasta nuorta potilasta, joilla on astma.
- 10 mg:n kalvopäällysteiset tabletit: noin 400 aikuista ja vähintään 15-vuotiasta nuorta potilasta, joilla on astma ja kausihuoneinen allerginen nuha.
- 5 mg:n purutabletit: noin 1750 iältään 6–14-vuotiasta astmaa sairastavaa lapsipotilasta.
- 4 mg:n purutabletit; 851 iältään 2 - 5 vuotiasta lapsipotilasta.
- 4 mg:n rakeet; 175 lapsipotilasta ikäluokasta 6 kuukautta - 2 vuotta.

Montelukastin vaikutuksia jaksoittaista astmaa sairastavien potilaiden hoidossa on lisäksi selvitetty:

- 4 mg:n rakein ja purutabletein suoritetussa klinisessä tutkimuksessa, johon osallistui 1 038 lapsipotilasta ikäluokasta 6 kuukautta - 5 vuotta.

Seuraavia lääkkeestä johtuvia haittavaikutuksia raportoitiin esiintyneen klinisissä tutkimuksissa montelukastia saaneilla astmapotilailla yleisesti ($\geq 1/100$, $< 1/10$) ja yleisemmin kuin lumelääkettä saaneilla potilailla.

Elinjärjestelmä	Aikuiset ja vähintään 15-vuotiaat nuoret potilaat (kaksi 12 viikon mittaisista tutkimusta, n = 795)	6-14 -vuotiaat lapsipotilaat (yksi 8 viikon mittainen tutkimus; n=201) (kaksi 56 viikon mittaisista tutkimusta n= 615)	2 -5 -vuotiaat lapsipotilaat (yksi 12 viikkoa kestänyt tutkimus; n = 461) (yksi 48 viikkoa kestänyt tutkimus; n = 278)	6 kuukautta – 2 -vuotiaat lapsipotilaat (yksi 6 viikkoa kestänyt tutkimus; n = 175)
Hermosto	päänsärky	päänsärky		hyperkinesia
Hengityselimet, rintakehä ja välkarsina				astma
Ruoansulatus-elimistö	vatsakipu		vatsakivut	ripuli

Elinjärjestelmä	Aikuiset ja vähintään 15-vuotiaat nuoret potilaat (kaksi 12 viikon mittaisista tutkimusta, n = 795)	6-14 -vuotiaat lapsipotilaat (yksi 8 viikon mittainen tutkimus; n=201) (kaksi 56 viikon mittaisista tutkimusta n= 615)	2 -5 -vuotiaat lapsipotilaat (yksi 12 viikkoa kestänyt tutkimus; n = 461) (yksi 48 viikkoa kestänyt tutkimus; n = 278)	6 kuukautta – 2 -vuotiaat lapsipotilaat (yksi 6 viikkoa kestänyt tutkimus; n = 175)
Iho ja ihonalainen kudos				eksemaattinen dermatiitti, ihottuma
Yleisoireet ja antopaikassa toteutuvat haitat			jano	

Turvallisuusprofiili ei muuttunut, kun kliniissä tutkimuksissa pienelle aikuispotilasjoukolle annettua lääkitystä jatkettiin aina kahteen vuoteen asti ja 6–14-vuotiaille lapsipotilaille annettua lääkitystä jatkettiin aina 12 kuukauteen asti.

Yhteensä 502 iältään 2 -5-vuotiasta lapsipotilasta hoidettiin montelukasti vähintään kolmen kuukauden ajan, 338 potilasta kuuden kuukauden ajan tai kauemmin ja 534 potilasta 12 kuukauden ajan tai kauemmin. Turvallisuusprofiili ei muuttunut pitkääikaishoidon aikana näilläkään potilailla.

Turvallisuusprofiili 6 kuukauden – 2 vuoden ikäisten lapsipotilaiden osalta ei muuttunut, kun hoitoa jatkettiin aina kolmeen kuukauteen asti.

Seuraavia haittavaikutuksia on raportoitu myyntiluvan saamisen jälkeen:

Haittavaikutusten esiintymistihleys on luokiteltu seuraavasti:

Hyvin yleinen ($\geq 1/10$),
yleinen ($\geq 1/100, < 1/10$),
melko harvinainen ($\geq 1/1\,000, < 1/100$),
harvinainen ($\geq 1/10\,000, < 1/1\,000$),
hyvin harvinainen ($< 1/10\,000$),
tunteeton (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arviointiin).

Infektiot

Hyvin yleinen: ylhängitysteiden infektiot¹

Veri ja imukudos

Harvinainen: lisääntynyt verenvuototaipumus

Hyvin harvinainen: trombosytopenia

Immuunijärjestelmä

Melko harvinainen: yliherkkysreaktiot, anafylaksia mukaan lukien

Hyvin harvinainen: eosinofilien infiltratio maksaan

Psyykkiset häiriöt

Melko harvinainen: epänormaalit unet mukaan lukien painajaiset, unettomuus, unissakävely, tuskaisuus, ahdistuneisuus mukaan lukien aggressiivinen käyttäytyminen tai vihamielisyys, masennus, psykomotorinen ylivilkkaus (mm. ärtyneisyys, levottomuus, vapina§)

Harvinainen: tarkkaavaisuushäiriö, muistin heikkeneminen, nykimisoire

Hyvin harvinainen: hallusinaatiot, sekavuus, itsemurha-ajatukset ja -käyttäytyminen (itsetuhoisuus), pakko-oireet, änytys

Hermosto

Melko harvinainen: heitehuimaus, uneliaisuus, parestesiat/hystesiat, kouristukset

Sydän

Harvinainen: sydämentykytys

Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina

Melko harvinainen: nenäverenvuoto

Hyvin harvinainen: Churg-Strauss-oireyhtymä (CSS) (ks. kohta 4.4), keuhkoeosinofilia

Ruoansulatuselimistö

Yleinen: ripuli², pahoinvointi², oksentelu²

Melko harvinainen: suun kuivuminen, dyspepsia

Maksaja sappi

Yleinen: seerumin transaminaasiarvojen (ALAT, ASAT) suureneminen

Hyvin harvinainen: hepatiitti (mukaan lukien kolestaattinen, hepatosellulaarinen ja sekamuotoinen maksavaario)

Iho ja ihonalainen kudos

Yleinen: ihottuma²

Melko harvinainen: mustelmat, nokkosihottuma, kutina

Harvinainen: angioedeema

Hyvin harvinainen: *erythema nodosum, erythema multiforme*

Luusto, lihakset ja sidekudos

Melko harvinainen: nivelsärky, lihassärky, lihaskrampit mukaan lukien

Munuaiset ja virtsatiet

Melko harvinainen: kasteluhäiriö lapsilla

Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat

Yleinen: kuume²

Melko harvinainen: voimattomuuus/väsymys, huonovointisuus, turvotus

¹ Tämä haittavaiketus, jonka raportoitiin esiintyneen hyvin yleisenä montelukastia saaneilla potilailla, raportoitiin esiintyneen myös hyvin yleisenä placeboa saaneilla potilailla kliinisissä tutkimuksissa.

² Tämä haittavaiketus, jonka raportoitiin esiintyneen yleisenä montelukastia saaneilla potilailla, raportoitiin esiintyneen myös yleisenä placeboa saaneilla potilailla klienisissä tutkimuksissa.

§ esiintymistilheys: harvinainen

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haitta-tasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Kroonista astmaa koskeneissa tutkimuksissa montelukastia on annettu aikuispotilaille enimmillään 200 mg/vrk 22 viikon ajan ja lyhytaikaisissa tutkimuksissa enimmillään 900 mg/vrk noin yhden viikon ajan ilman kliinisesti merkittäviä haittavaikutuksia.

Montelukastin kliinisen käytön yhteydessä ja kliinisissä tutkimuksissa on raportoitu tapahtuneen aikuutteja yliannostuksia, joissa aikuiset ja lapset saivat montelukastia jopa 1000 mg (42 kuukauden ikäinen lapsi sai noin 61 mg/kg). Kliiniset ja laboratoriolöydökset olivat yhdenmukaisia aikuis- ja lapsipotilaiden turvallisuusprofilin kanssa. Useimpiin yliannostustapauksiin ei liittynyt haittavaikutuksia.

Yliannostuksen oireet

Yleisimmin esiintyneet haittavaikutukset olivat yhdenmukaisia montelukastin turvallisuusprofilin kanssa. Näitä haittavaikutuksia olivat vatsakipu, unelaisuus, jano, päänsärky, oksentelu ja psykomotorinen yliaktiivisuus.

Yliannostuksen hoito

Montelukastin yliannostuksen hoidosta ei ole erityisohjeita. Ei tiedetä, poistuuko montelukasti elimistöstä peritoneaali- tai hemodialyysin avulla.

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamika

Farmakoterapeutinen ryhmä: leukotrieenireseptorin salpaajat, ATC-koodi: R03D C03

Vaikutusmekanismi

Kysteinyylileukotrieenit (LTC_4 , LTD_4 , LTE_4) ovat eri soluista, mm. syöttösoluista ja eosinofileista, vapautuvia voimakasvaikuttavia tulehdusoireita välittäviä eikosanoideja. Nämä tärkeät astmareaktiot edistävät välittääjääneet kiinnittyvät ihmisen hengitysteissä sijaitseviin kysteinyylileukotrieenireseptoreihin (CysLT). Tyypin 1 CysLT ($CysLT_1$) -reseptoreita esiintyy ihmisen hengitysteiden soluissa (mm. hengitysteiden sileissä lihassoluissa ja makrofageissa) ja muissa tulehdusreaktioita edistävissä soluissa (mm. eosinofileissä ja tietyissä luuytimen kantasoluissa). Kysteinyylileukotrieenien on havaittu liittyvän astman ja allergisen nuhan patofysiologiaan. Astmassa leukotrieenivälitteisiä vaikutuksia ovat mm. keuhkoputkien supistuminen, limanerityksen kiihtyminen, verisuonten läpäisevyyden lisääntyminen ja eosinofiilien aktivoituminen. Allergisessa nuhassa nenän limakalvosta vapautuu kysteinyylileukotrieneitä allergenialtistuksen jälkeen sekä välittömän että viivästyneen reaktion aikana, mihin liittyy allergisen nuhan oireita. Nenän limakalvon kokeellisen altistamisen kysteinyylileukotrieneille on todettu lisäävänen nenän hengitysteiden virtausvastusta ja nenän tukkoisuusoireita.

Farmakodynaamiset vaikutukset

Montelukasti on suun kautta annettuna aktiivinen yhdiste, joka sitoutuu suurella affinitetilla ja selektiivisyydellä CysLT₁-reseptoreihin. Kliinisissä tutkimuksissa montelukasti esti inhaloidun LTD_{4:n} aiheuttaman keuhkoputkien supistumisen jo 5 mg:n annoksella. Keuhkoputkien laajeneminen todettiin kahden tunnin kuluessa tabletin ottamisesta. Beeta-agonistin aikaansaama keuhkoputkien laajeneminen oli additiivinen montelukastin aikaansaaman vaikutuksen kanssa. Montelukastihoito esti antigenialtistuksen aiheuttaman varhaisen ja myöhäisen vaiheen keuhkoputkien supistumisen. Montelukasti vähensi aikuis- ja lapsipotilaiden perifeerisen veren eosinofiilimäärää lumelääkkeeseen verrattuna. Erillisessä tutkimuksessa montelukasti vähensi merkitsevästi hengitysteiden (ysköksestä määritettyä) ja perifeerisen veren eosinofiilimäärää ja paransi samalla astmaoireiden hallintaa.

Kliininen teho ja turvallisuus

Aikuisille tehdyissä tutkimuksissa, joissa montelukastia verrattiin lumelääkkeeseen, 10 mg montelukastia kerran vuorokaudessa paransi merkitsevästi aamuisin mitattua FEV₁-arvoa (muutos

lähtötilanteesta 10,4 % ja 2,7 %) ja aamuisin mitattua uloshengityksen huippuvirtausta (PEF) (muutos lähtötilanteesta 24,5 l/min ja 3,3 l/min) sekä vähensi merkitsevästi beeta-agonistien kokonaiskäyttöä (muutos lähtötilanteesta -26,1 % ja -4,6 %). Potilaiden ilmoittamien yöllä ja päivällä esiintyneiden astmaoireiden paraneminen oirepistemäärellä mitattuna oli merkitsevästi suurempi kuin lumelääkeryhmässä.

Aikuisille tehdyt tutkimukset osoittivat, että käytettäessä montelukastia yhdessä inhaloitavan kortikosteroidin kanssa, saadaan additiivinen vaikutus (muutos lähtötilanteesta prosentteina: inhaloitava beklometasoni + montelukasti verrattuna beklometasoniin, FEV₁-arvo 5,43 % ja 1,04 %, beeta-agonistien käyttö -8,70 % ja 2,64 %). Inhaloitaavan beklometasoniin (200 mikrog kaksi kertaa vuorokaudessa inhalaatiokammioilla varustetulla laitteella) verrattuna montelukasti sai aikaan nopeamman ensivasteen, joskin 12 viikon tutkimusaikana beklometasonin keskimääräinen hoitovaikutus oli suurempi (muutos lähtötilanteesta prosentteina: montelukasti verrattuna beklometasoniin, FEV₁-arvo 7,49 % ja 13,3 %, beeta-agonistien käyttö -28,28 % ja -43,89 %). Surelle osalle montelukastia saaneista potilaista saatuiin kuitenkin beklometasoniin verrattuna samankelainen kliininen vaste (esim. 50 prosentilla beklometasonia saaneista potilaista FEV₁-arvo parani noin 11 % tai enemmän lähtötilanteeseen verrattuna, kun taas noin 42 % montelukastia saaneista potilaista sai saman vasteen).

Montelukastia arvioitiin kausiluonteisen allergisen nuhan oireiden hoidossa kliinisessä tutkimuksessa, joka tehtiin astmaa sairastaville aikuisille ja vähintään 15-vuotiaille nuorille potilaille, joilla oli myös kausiluonteinen allerginen nuha. Tutkimuksessa 10 mg:n montelukastitabletti kerran vuorokaudessa annettuna paransi tilastollisesti merkitsevästi päävittäisten nuhaoireiden pistemäärää lumelääkkeeseen verrattuna. Päävittäisten nuhaoireiden pistemäärä on päivällä esiintyvien nenäoireiden pistemäärän (keskimääräinen nenän tukkoisuus, nenän vuotaminen, aivastelu ja nenän kutina) ja yöllä esiintyvien oireiden pistemäärän (keskimääräinen nenän tukkoisuus herätessä, nukahtamisvaikudet ja heräileminen yöllä) keskiarvo. Potilaiden ja lääkäreiden kokonaisarviot allergisen nuhan vaikeusasteesta olivat merkitsevästi paremmat lumelääkehoitoon verrattuna. Montelukastin tehon selvittäminen astman hoidossa ei ollut tämän tutkimuksen ensisijainen tavoite.

Kahdeksan viikkoa kestääneessä, 6–14-vuotiaille lapsipotilaille tehdynä tutkimuksessa 5 mg montelukastia kerran vuorokaudessa paransi lumelääkkeeseen verrattuna merkitsevästi hengitystoimintaa (FEV₁: muutos lähtötilanteesta 8,71 % ja 4,16 %, aamuisin mitattu PEF: muutos lähtötilanteesta 27,9 l/min ja 17,8 l/min) ja vähensi tarpeen mukaan käytettävän beeta-agonistin käyttöä (muutos lähtötilanteesta -11,7 % ja +8,2 %).

Aikuisille tehdynä 12 viikkoa kestääneessä tutkimuksessa rasituksen aiheuttama keuhkoputkien supistuminen väheni merkitsevästi (FEV₁-arvon pieneneminen enimmillään 22,33 % montelukastiryhmässä ja 32,40 % lumelääkeryhmässä, FEV₁-arvon palautumisaika vähintään 5 %:n päähän lähtötilanteen arvosta 44,22 min montelukastiryhmässä ja 60,64 min lumelääkeryhmässä). Vaikutus oli vastaava koko 12 viikon tutkimusajan. Rasituksen aiheuttama keuhkoputkien supistuminen väheni 6–14-vuotiaille lapsipotilaille tehdynä lyhytaikaisessa tutkimuksessa (FEV₁-arvon pieneneminen enimmillään 18,27 % montelukastiryhmässä ja 26,11 % lumelääkeryhmässä, FEV₁-arvon palautumisaika vähintään 5 %:n päähän lähtötilanteen arvosta 17,76 min montelukastiryhmässä ja 27,98 min lumelääkeryhmässä). Molemmissa tutkimuksissa vaikutus todettiin vuorokauden pituisen antovälin lopussa.

Asetyylialisyylihapolle herkille astmapotilaille, jotka saivat samanaikaisesti kortikosteroidia inhalaationa ja/tai tabletteina, annettu montelukastihöito paransi merkitsevästi astman hoitotasapainoa lumelääkkeeseen verrattuna (FEV₁: muutos lähtötilanteesta 8,55 % ja -1,74 %, beeta-agonistien kokonaiskäytön vähenneminen: muutos lähtötilanteesta -27,78 % ja 2,09 %).

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Suun kautta annettu montelukasti imeytyy nopeasti. Keskimääräinen huippupitoisuus plasmassa (C_{max}) saavutetaan paastonneen aikuisen elimistössä kolmen tunnin kuluttua (T_{max}) 10 mg:n kalvopäälysteisen tabletin antamisesta. Niellyn valmisteen keskimääräinen hyötyosuus on 64 %. Vakiotestiaateria ei vaikuta hyötyosuuteen eikä C_{max} -arvoon. Valmisteen turvallisuus ja teho osoitettiin kliinisissä tutkimuksissa, joissa 10 mg:n kalvopäälysteisen tabletin anto oli riippumaton ruokailuajankohdista.

Paostonneen aikuisen plasmassa saavutetaan C_{max} kahden tunnin kuluessa 5 mg:n purutabletin antamisesta. Suun kautta annetun valmisteen keskimääräinen hyötyosuus on 73 %. Vakioaterian jälkeen keskimääräinen hyötyosuus pienenee 63 %:iin.

Jakautuminen

Montelukasti sitoutuu yli 99-prosenttisesti plasman proteiineihin. Montelukastin vakaan tilan jakautumistilavuus on keskimäärin 8–11 litraa. Rotilla radioaktiivisesti merkityllä montelukastilla tehtyjen tutkimusten mukaan sen kulkeutuminen veri-aivoesteen läpi on erittäin vähäistä. Lisäksi radioaktiivisesti merkityn aineen pitoisuus oli erittäin vähäinen kaikkissa muissa kudoksissa 24 tunnin kuluttua lääkkeen antamisesta.

Biotransformaatio

Montelukasti metaboloituu elimistössä laajasti. Hoitoannoksilla tehtyjen tutkimusten mukaan montelukastin metaboliittien vakaan tilan pitoisuudet plasmassa ovat aikuisten ja lasten elimistössä havaintorajan alapuolella.

Sytokromi P450 2C8 on pääentsyymi montelukastin metaboliassa. Lisäksi sytokromeilla P3A4 ja P2C9 voi olla vähäinen vaikutus, vaikka itrakonatsolin (sytokromin P3A4 estää) ei osoitettu muuttavan montelukastin farmakokineettisiä muuttujia terveillä vapaaehtoisilla, jotka saivat 10 mg montelukastia vuorokaudessa. Ihmisen maksan mikrosomeilla tehdyt tutkimukset *in vitro* osoittavat, että plasman hoidolliset montelukastipitoisuudet eivät estä sytokromi P450 -entsyyymejä 3A4, 2C9, 1A2, 2A6, 2C19 tai 2D6. Metaboliittien osuus montelukastin vaikutukseen on erittäin vähäinen.

Eliminaatio

Terveiden aikuisten elimistössä montelukastin puhdistuma plasmasta on keskimäärin 45 ml/min. Kun koehenkilöille annettiin radioaktiivisesti merkitty montelukastiannos suun kautta, 86 % radioaktiivisuudesta eritti viiden vuorokauden kuluessa ulosteisiin ja alle 0,2 % virtsaan. Tämä havainto sekä suun kautta annetun montelukastin hyötyosuutta koskeva arvio osoittavat, että montelukasti ja sen metaboliitit erityvästi lähes yksinomaan sappinesteen mukana.

Farmakokineettiset ominaisuudet potilaissa

Iäkkäiden potilaiden tai lievää tai keskivaikeaa maksan vajaatoimintaa sairastavien annostusta ei tarvitse muuttaa. Munuaisten vajaatoimintaa sairastavilla potilailla ei ole tehty tutkimuksia. Koska montelukasti ja sen metaboliitit eliminoituvat sapen mukana, munuaisten vajaatoimintaa sairastavien potilaiden annoksen muuttamisen ei oleteta olevan tarpeen. Montelukastin farmakokinetiikasta vaikeaa maksan vajaatoimintaa (Child-Pugh-pistemäärä yli 9) sairastavien potilaiden elimistössä ei ole tietoja.

Suurten montelukastiannosten (20- ja 60-kertaiset annokset aikuisille suositeltuun annokseen verrattuna) on havaittu vähentävän plasman teofylliinipitoisuutta. Tätä vaikutusta ei ole havaittu käytettäessä suositeltua annosta, 10 mg kerran vuorokaudessa.

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Koe-eläimillä tehdyissä toksisuustutkimuksissa havaittiin vähäisiä, luonteeltaan ohimeneviä biokemiallisia muutoksia seerumin ALAT-, glukoosi-, fosfori- ja triglyseridiarvoissa. Toksisuuden oireita koe-eläimissä olivat lisääntynyt syljeneritys, maha-suolikanavan oireet, löysät ulosteet ja

ionitasapainon häiriöt. Haittavaikutukset ilmenivät annoksilla, jotka saivat aikaan yli 17-kertaisen systeemisen altistuksen kliiniseen annokseen verrattuna. Apinoissa haittavaikutukset ilmenivät alkaen annoksesta 150 mg/kg/vrk (yli 232-kertainen systeeminen altistus kliiniseen annokseen verrattuna). Koe-eläintutkimuksissa montelukasti ei vaikuttanut hedelmällisyyteen eikä lisääntymiskykyyn systeemillisä annoksilla, jotka ylittivät kliinisen systeemisen altistuksen yli 24-kertaisesti. Naarasrotille annetulla annoksella 200 mg/kg/vrk (yli 69-kertainen altistus kliiniseen systeemiseen altistukseen verrattuna) todettiin vähäistä poikasten painon alenemista. Kaniineilla tehdystä tutkimuksissa todettiin kontrollieläimiin verrattuna enemmän poikasten luutumishäiriöitä systeemillisä annoksilla, jotka olivat yli 24-kertaisia kliinisen annoksen aikaansaamaan systeemiseen altistukseen verrattuna. Normaalista poikkeavia löydöksiä ei todettu rotissa. Eläimissä montelukastin on osoitettu läpäisevän istukan ja erityvänen emon maitoon.

Suun kautta annettu montelukastinatriumin kerta-annos ei aiheuttanut hiirten eikä rottien kuolemia suurimman annoksen ollessa 5000 mg/kg (15 000 mg/m² hiirelle ja 30 000 mg/m² rotalle). Annos on 25 000-kertainen ihmiselle suositeltuun aikuisen vuorokausiannokseen verrattuna (laskentaperusteena 50 kg:n painoinen aikuinen).

Tutkimuksissa, joissa enimmäisannos oli 500 mg/kg/vrk (n. yli 200-kertainen systeeminen altistus), montelukastia ei todettu fototoksiseksi hiirille UVA-, UVB- ja näkyvän valon aallonpituuksilla.

Montelukasti ei ollut mutageeninen tutkimuksissa *in vitro* ja *in vivo* eikä se aiheuttanut kasvaimia jyrsijöille.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Tablettiydin
natriumlauryylisulfaatti
laktoosimonohydraatti
hydroksipropyyliselluloosa
esigelatinoitu (maissi)tärkkelys
natriumtärkkelysglykolaatti (maissi), typpi A
magnesiumstearaatti.

Päällyste
keltainen Opadry 20A23676, joka sisältää
hydroksipropyyliselluloosaa
hypromelloosia
titaanidioksidia (E 171)
keltaista rautaoksidia (E 172)
punaista rautaoksidia (E 172).

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta

6.4 Säilytys

Tämä lääkevalmiste ei vaadi lämpötilan suhteen erityisiä säilytysolosuhteita. Säilytä alkuperäispakkauksessa. Herkkä valolle.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakauskoot

Alumiini-alumiini -läpipainopakkaus:

Montelukast ratiopharm 10 mg kalvopäällysteisiä tabletteja on saatavana 7, 14, 15, 20, 28, 30, 50, 56, 60, 90, 98 ja 100 tabletin pakauksina.

Kaikkia pakauskokoja ei välttämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle

Ei erityisvaatimuksia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

Teva Sweden AB
Box 1070
251 10 Helsingborg
Ruotsi

8. MYYNTILUVAN NUMERO

23134

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 30.6.2008
Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 30.6.2014

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

4.1.2022

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Montelukast ratiopharm 10 mg filmdragerad tablett

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

En filmdragerad tablett innehåller 10,40 mg montelukastnatrium, vilket motsvarar 10 mg montelukast.

Hjälpmäne med känd effekt:

Varje filmdragerade tablett innehåller 122,2 mg laktos (som laktosmonohydrat).

För fullständig förteckning över hjälpmänen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Filmdragerad tablett.

Beige, rund och filmdragerad tablett med märkningen "93" ingraverad på den ena sidan och "7426" på den andra sidan av tabletten.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Montelukast är indikerat för tilläggsbehandling av astma hos patienter där lindrig eller måttlig kronisk astma inte är helt under kontroll trots behandling med inhalationskortikosteroider och hos vilka korttidsverkande beta-agonister som doseras enligt behov inte ger en tillräcklig klinisk astmakontroll. Montelukast kan också lindra symptom på säsongsbetonad allergisk rinit hos astmatiker.

Montelukast är dessutom avsett för att förebygga astma hos patienter där den huvudsakliga sjukdomskomponenten är ansträngningsutlösta sammandragningar i luftrören.

4.2 Dosing och administreringsätt

Dosering

Den rekommenderade dygnsdosen för vuxna och ungdomar som fyllt minst 15 år med astma eller astma och samtidig säsongsbetonad allergisk rinit, är en tablett à 10 mg dagligen, till kvällen.

Generella rekommendationer

Den terapeutiska effekten av montelukast på parametrar för astmakontroll inträffar inom ett dygn. Montelukast kan tas såväl i samband med måltid som på tom mage. Patienterna bör rådas att fortsätta ta montelukast både då astman är under kontroll såväl som under perioder med försämrad astma.

Montelukast får inte användas samtidigt med andra läkemedel innehållande samma aktiva substans, montelukast.

Behandling med montelukast i förhållande till andra astmabehandlingar:

Montelukast kan adderas som tilläggsbehandling till patientens tidigare astmamedicinering.

Inhalationskortikosteroider

En behandling med montelukast kan användas som tilläggsbehandling hos patienter när inhalationskortikosteroider och vid behovsmedicinering med korttidsverkande beta-agonister ej ger tillräcklig kontroll av astmasymtomen. Inhalationskortikosteroider får inte bytas ut till montelukast helt abrupt (se avsnitt 4.4).

Särskilda patientgrupper

Ingen dosjustering är nödvändig för äldre patienter eller patienter med nedsatt njurfunktion eller med mild-måttlig grad av nedsatt leverfunktion. Data för patienter med gravt nedsatt leverfunktion saknas. Dosen är densamma för manliga och kvinnliga patienter.

Pediatrisk population

Montelukast ratiopharm 10 mg filmdragerade tablett ska inte användas vid behandling av barn under 15 år. Säkerhet och effekt av Montelukast ratiopharm 10 mg filmdragerade tablett har inte fastställts. För behandling av barn i åldern 6 – 14 år finns tugitabletter å 5 mg och för behandling av barn i åldern 2–5 år finns tugitabletter å 4 mg.

För behandling av barn mellan 6 månader och 6 år finns granulat å 4 mg (med annat namn).

Administreringssätt

Oral användning.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmäne som anges i avsnitt 6.1.

4.4 Varningar och försiktighet

Patienterna ska informeras om att aldrig använda oralt montelukast för behandling av akuta astmaanfall samt instrueras om att ha sin vanliga akutmedicin tillgänglig för detta ändamål. Om ett akut anfall inträffar ska en korttidsverkande beta-agonist för inhalation användas. Patienterna ska kontakta läkare så snart som möjligt om de behöver fler inhalationer än vanligt av korttidsverkande beta-agonister.

En inhalations- eller tablettsbehandling med kortikosteroider ska inte abrupt bytas ut till montelukast.

Det finns inga studiedata som visar om dosen av orala kortikosteroider kan reduceras när montelukast ges samtidigt.

I sällsynta fall kan patienter behandlade med antiastmatika, såsom montelukast, uppvisa systemisk eosinofili, ibland med tecken på vaskulit överensstämmende med Churg-Strauss syndrom, ett tillstånd som ofta behandlas med systemiska kortikosteroider. Vid vissa tillfällen har dessa fall satts i samband med en dosminskning eller ett utsättande av oral kortikosteroidbehandling i tablettsform. Fastän ett orsakssamband mellan leukotrienreceptorantagonism och Churg-Strauss syndrom inte har fastställts, ska läkare vara observanta på om patienterna uppvisar eosinofili, vaskulitrodnad, förvärrade pulmonella symptom, hjärtkomplikationer och/eller neuropati. Patienter som utvecklar dessa symptom ska utvärderas på nytt och deras behandlingsregim omprövas.

Astmatiker som är känsliga för acetylsalicylsyra ska fortfarande undvika acetylsalicylsyra och övriga NSAID-läkemedel under behandling med montelukast.

Neuropsykiatriska händelser har rapporterats hos vuxna, ungdomar och barn som använt montelukast (se avsnitt 4.8). Patienter och läkare ska vara uppmärksamma på neuropsykiatriska händelser. Patienter och/eller deras vårdgivare ska instrueras om att meddela läkaren om förändringar av denna typ inträffar. Läkaren ska noggrant utvärdera riskerna och fördelarna med en fortsatt behandling med Montelukast ratiopharm 10 mg tabletter vid fall av sådana händelser.

Hjälpämnen

Laktos

Patienter med något av följande sällsynta ärftliga tillstånd bör inte använda detta läkemedel: galaktosintolerans, total laktasbrist eller glukos-galaktosmalabsorption.

Natrium

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol (23 mg) natrium per filmdragerad tablett, d.v.s. är näst intill "natriumfritt".

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Montelukast kan ges tillsammans med andra allmänt använda alternativ för förebyggande och kronisk behandling av astma. I interaktionsstudier hade rekommenderad klinisk dos av montelukast ej någon kliniskt betydelsefull effekt på farmakokinetiken hos följande läkemedel: teofyllin, prednison, prednisolon, p-piller (etinylöstradiol/noretisteron 35/1), terfenadin, digoxin och warfarin.

AUC för montelukast var cirka 40 % mindre än vanligt hos patienter som samtidigt behandlades med fenobarbital. Eftersom montelukast metaboliseras via CYP 3A4, CYP 2C8 och CYP 2C9 ska försiktighet iakttas särskilt hos barn i fall där montelukast administreras samtidigt med läkemedel som inducerar cytokrom CYP 3A4, CYP 2C8 och CYP 2C9, såsom fenytoin, fenobarbital och rifampicin.

In vitro-studier har visat att montelukast är en potent hämmare av CYP 2C8. Data från en klinisk läkemedelsinteraktionsstudie där montelukast och rosiglitazon (ett testsubstrat representativt för läkemedel som primärt metaboliseras av CYP 2C8) ingick visade dock att montelukast inte hämmar CYP 2C8 *in vivo*. Montelukast förväntas därför inte nämnvärt påverka metabolismen för läkemedel som metaboliseras av detta enzym (såsom paklitaxel, rosiglitazon och repaglinid).

In vitro-studier har visat att montelukast är ett substrat för CYP 2C8 och, i en mindre signifikant omfattning, för P2C9 och P3A4. I en klinisk läkemedelsinteraktionsstudie med montelukast och gemfibrozil (som är en hämmare av både CYP 2C8 och 2C9) ökade gemfibrozil den systemiska exponeringen för montelukast 4,4-faldigt. Ingen rutinmässig dosjustering av montelukast är i normala fall nödvändig vid samtidig användning av montelukast och gemfibrozil eller andra potenta hämmare av cytokrom P2C8, men läkare bör vara uppmärksamma på risken för ökade biverkningar.

Baserat på *in vitro*-data, förväntas inte kliniskt betydande läkemedelsinteraktioner med mindre potenta hämmare av CYP 2C8 (t.ex. trimetoprim). Vid ett samtidigt bruk av monetlukast och itrakonazol, en potent hämmare av CYP 3A4, observerades ingen signifikant ökning av den systemiska exponeringen för montelukast.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Djurstudier har ej visat några tecken på skadliga effekter avseende graviditet eller embryonal-/fosterutveckling.

Tillgängliga data från publicerade prospektiva och retrospektiva uppföljningsstudier med användning av montelukast hos gravida kvinnor som utvärderat mer betydande fosterskador har inte fastställt en läkemedelsrelaterad risk. Tillgängliga studier har metodologiska begränsningar inklusive liten provstorlek, i vissa fall retrospektiv datainsamling, samt inkonsekventa jämförelsegrupper. Montelukast ratiopharm tablett kan användas under graviditet endast i fall där det anses vara absolut nödvändigt.

Amning

Studier på råttor har visat att montelukast utsöndras i bröstmjölk (se avsnitt 5.3). Det är ej känt om montelukast eller dess metaboliter utsöndras i bröstmjölk hos mänskliga.

Montelukast ratiopharm tablettter kan användas av ammande mödrar endast i fall där det anses vara absolut nödvändigt.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Montelukast har ingen eller försumbar effekt på förmågan att framföra fordon och använda maskiner. Dåsighet och yrsel har dock rapporterats.

4.8 Biverkningar

Montelukast har utvärderats på patienter i kliniska prövningar enligt nedanstående:

- 10 mg filmdragerade tabletter hos cirka 4 000 vuxna och unga (15 år eller äldre) patienter med astma.
- 10 mg filmdragerade tabletter hos cirka 400 vuxna och unga (15 år eller äldre) patienter med astma och säsongsbunden allergisk rinit.
- 5 mg tugitabletter hos cirka 1 750 pediatriska patienter (6–14 år) med astma
- 4 mg tugitabletter hos 851 pediatriska patienter i åldern 2–5 år.
- 4 mg granulat hos 175 pediatriska patienter i åldern 6 månader–2 år.

Effekterna av montelukast hos patienter med intermittent astma har dessutom utvärderats:

- i en klinisk studie med granulat och tugitabletter å 4 mg, i vilken 1 038 pediatriska patienter i åldern 6 månader–5 år deltog.

Följande läkemedelsrelaterade biverkningar har i kliniska studier rapporterats hos astmapatienter med montelukast med frekvensen ”vanliga” ($\geq 1/100$, $< 1/10$) och med en högre frekvens än för placebo.

Organsystem	Vuxna patienter och unga patienter med en ålder på minst 15 år (två studier på 12 veckor, n = 795)	Pediatriska patienter i åldern 6–14 år (en studie på 8 veckor, n = 201) (två studier på 56 veckor, n = 615)	Pediatriska patienter i åldern 2–5 år (en studie på 12 veckor, n = 461) (en studie på 48 veckor, n = 278)	Pediatriska patienter i åldern 6 månader–2 år (en studie på 6 veckor, n = 175)
Centrala och perifera nervesystemet	huvudvärk	huvudvärk		hyperkinesi
Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum				astma
Magtarmkanalen	buksmärtor		buksmärtor	diarré
Hud och subkutan vävnad				exematisk dermatit, hudutslag
Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället			törst	

Säkerhetsprofilen förändrades inte i kliniska studier där ett begränsat antal vuxna patienter fick fortsätta med medicineringen i upp till 2 år och pediatriska patienter i åldern 6–14 år fick fortsätta i upp till 12 månader.

Kumulativt behandlades 502 pediatrika patienter i åldern 2–5 år med montelukast i minst 3 månader, 338 patienter i minst 6 månader, och 534 patienter i 12 månader eller längre. Säkerhetsprofilen förändrades inte heller i denna patientgrupp i samband med långtidsbehandling. Säkerhetsprofilen för pediatrika patienter i åldern 6 månader till 2 år förändrades inte vid behandling i upp till 3 månader.

Följande biverkningar har rapporterats efter marknadsföringsgodkännandet:

Frekvenserna i tabellen har definierats enligt följande:

- Mycket vanliga ($\geq 1/10$)
- Vanliga ($\geq 1/100, < 1/10$)
- Mindre vanliga ($\geq 1/1\ 000, 1/100$)
- Sällsynta ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$)
- Mycket sällsynta ($< 1/10\ 000$)
- Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data)

Infektioner och infestationer

Mycket vanliga: infektioner i de övre luftvägarna¹

Blodet och lymfssystemet

Sällsynta: ökad tendens till blödningar

Mycket sällsynta: trombocytopeni

Immunsystemet

Mindre vanliga: överkänslighetsreaktioner inklusive anafylaxi

Mycket sällsynta: eosinofila infiltrationer i levern

Psykiska störningar

Mindre vanliga: onormala drömmar inklusive mardrömmar, sömnlöshet, somnambulism, ängslan, ångest inklusive aggressivt beteende eller fientlighet, depression, psykomotorisk hyperaktivitet (bl.a. irritation, rastlöshet, tremor[§])

Sällsynta: uppmärksamhetsstörning, nedsatt minnesförmåga, tics

Mycket sällsynta: hallucinationer, förvirring, självmordstankar och -beteende (självdestruktivitet), tvångssymtom, stamning

Centrala och perifera nervesystemet

Mindre vanliga: yrsel, dansighet, parestesier/hypesesi, krämper

Hjärtat

Sällsynta: palpitationer

Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum

Mindre vanliga: epistaxis

Mycket sällsynt: Churg-Strauss syndrom (CSS) (se avsnitt 4.4), pulmonell eosinofili

Magtarmkanalen

Vanliga: diarré², illamående², kräkningar²

Mindre vanliga: muntorrhet, dyspepsi

Lever och gallvägar

Vanliga: förhöjda transaminasvärdet i serum (ALAT, ASAT)

Mycket sällsynta: hepatitis (inklusive kolesterolisk, hepatocellulär och blandad leverskada)

Hud och subkutan vävnad

Vanliga: hudutslag²

Mindre vanliga: blåmärken, urticaria, pruritus

Sällsynta: angioödem

Mycket sällsynta: *erythema nodosum, erythema multiforme*

Muskuloskeletal systemet och bindväv

Mindre vanliga: artralgi, myalgi inklusive muskelkramper

Njurar och urinvägar

Mindre vanliga: Enures hos barn

Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället

Vanliga: feber²

Mindre vanliga: kraftlöshet/trötthet, sjukdomskänsla, ödem

¹ Denna biverkning, som rapporterats som mycket vanlig hos patienter som behandlats med montelukast, rapporterades även som mycket vanlig hos patienter som erhöll placebo i kliniska studier.

² Denna biverkning, som rapporterats som vanlig hos patienter som behandlats med montelukast, rapporterades även som vanlig hos patienter som erhöll placebo i kliniska studier.

³ Frekvens: sällsynt.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 Fimea

Webbplats: www.fimea.fi

4.9 Överdosering

I kroniska astmastudier har montelukast getts till vuxna patienter i doser på upp till 200 mg/dag i 22 veckor och i korttidsstudier i doser på upp till 900 mg/dag i cirka en vecka utan kliniskt betydelsefulla biverkningar.

Akuta överdoser med montelukast har rapporterats i samband med kliniskt bruk och under kliniska studier, i samband med vilka vuxna och barn fått montelukast i doser på upp till 1 000 mg (ca 61 mg/kg hos ett 42 månader gammalt barn). De kliniska observationerna och laboratoriefynden överensstämde med säkerhetsprofilen hos vuxna och barn. I huvuddelen av överdoseringarna förekom inga biverkningar.

Symtom vid överdosering

De vanligast förekommande biverkningarna överensstämde med säkerhetsprofilen för montelukast, och dessa utgjordes av buksmärter, dåsighet, törst, huvudvärk, kräkningar och psykomotorisk hyperaktivitet.

Behandling vid överdosering

Ingen specifik information finns tillgänglig angående behandling vid överdosering med montelukast. Det är okänt om montelukast är dialyserbart med peritoneal- eller hemodialys.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Leukotrienreceptorantagonister
ATC-kod: R03DC03

Verkningsmekanism

Cysteinylleukotrienerna (LTC_4 , LTD_4 , LTE_4) är potenta inflammatoriska eikosanoider som frigörs från olika celler inklusive mastceller och eosinofiler. Dessa viktiga pro-astmatiska mediatorer binds till cysteinylleukotrienreceptorerna (CysLT) i luftvägarna. CysLT typ-1 (CysLT1)-receptorer återfinns i luftvägarna hos mänskliga (bl.a. i luftvägarnas glatta muskulatur och i makrofager) och i andra pro-inflammatoriska celler (inklusive eosinofiler och vissa myeloïda stamceller). Cysteinylleukotrienerna har satts i samband med patofysiologin vid astma och allergisk rinit. Leukotrienmedierade effekter vid astma är bl.a. bronkkonstriktion, ökad slemsekretion, ökad vaskulär permeabilitet och aktivering av eosinofiler. Vid allergisk rinit frisläpps cysteinylleukotriener från nässlemhinnan efter en exponering för allergener. Detta gäller vid reaktioner under så väl tidig som sen fas, och associeras med symptom på allergisk rinit. Intranasal stimulering med cysteinylleukotriener har visats öka motståndet i de nasala luftvägarna och ge symptom på nasal obstruktion.

Farmakodynamisk effekt

Montelukast är ett peroralt verkande medel, som binds med hög affinitet och selektivitet till CysLT₁-receptorerna. I kliniska studier hämmar montelukast bronkkonstriktion orsakad av inhalerad LTD₄ redan vid doser på bara 5 mg. Bronkdilatation observerades inom 2 timmar efter tablettintaget. Den bronkdilaterande effekten av en beta-agonist var additiv till den som erhölls med montelukast. En behandling med montelukast hämmade både den tidiga och den sena fasen av bronkkonstriktion orsakad av antigenprovokation. Montelukast minskade antalet eosinofiler i perifert blod hos både vuxna och barnpatienter i jämförelse mot placebo. I en separat studie minskade en behandling med montelukast signifikant antalet eosinofiler i luftvägarna (mätt i sputum) och i perifert blod, samtidigt som astmakontrollen förbättrades.

Klinisk effekt och säkerhet

I studier på vuxna där montelukast jämfördes mot placebo, uppvisade montelukast 10 mg en gång dagligen en signifikant förbättring av FEV₁ (10,4 % vs 2,7 % jämfört med utgångsvärldet) och den högsta utandningshastigheten (PEF) på morgonen (24,5 l/min vs 3,3 l/min jämfört med utgångsvärldet) samt ett signifikant minskat behov av total beta-agonist användning (förändring från utgångsvärldet: -26,1 % vs -4,6 %). Förbättringen av patientrapporterade astmasymtom under dag- och nattetid var signifikant bättre än för placebo.

Studier på vuxna visade att en kombination av montelukast och inhalationskortikosteroider ger en additiv effekt (procentuell förändring från utgångsvärldet för inhalerat beklometason plus montelukast vs beklometason för FEV₁: 5,43 % vs 1,04 % och för beta-agonist användning: -8,70 % vs +2,64 %). I jämförelse med inhalerat beklometason (200 µg två gånger dagligen med inhalationskammare, s.k. "spacer") uppvisade montelukast ett snabbare initialt svar, medan beklometason under 12-veckorsstudien gav en större genomsnittlig behandlingseffekt (procentuell förändring från utgångsvärldet för montelukast vs beklometason för FEV₁: 7,49 % vs 13,3 % och för beta-agonist användning: -28,28 % vs -43,89 %). I jämförelse med beklometason erhöll emellertid en stor procentuell andel av patienterna behandlade med montelukast ett liknande kliniskt svar (t.ex. 50 % av patienterna behandlade med beklometason erhöll en förbättring av FEV₁ på ca 11 % eller mer jämfört med utgångsvärldet medan cirka 42 % av patienterna behandlade med montelukast erhöll samma svar).

Montelukast effekt avseende symptomatisk behandling av säsongsbunden allergisk rinit hos vuxna patienter med astma och unga patienter (15 år och äldre) med samtidig säsongsbunden allergisk rinit utvärderades i en klinisk studie. I studien uppvisade montelukast 10 mg tablettar en gång dagligen signifikant förbättrade mätvärden för rinitssymtom dagtid, jämfört med placebo. Mätvärde för dagliga rinitssymtom är ett medelvärde av poängtalet för symtom dagtid (medelvärde av nästäppa, rinnsnuva, nysningar, kläda i näsan) och poängtalet för symtom nattetid (medelvärde av nästäppa vid uppvaknande, insomningssvårigheter och uppvaknanden nattetid). Sammantaget bedömde både läkare och patienter att svårighetsgraden av den allergiska riniten lindrades signifikant jämfört med placebo. En utvärdering av effekten på astma var inte ett primärt effektmått i denna studie.

I en 8-veckors studie på barn mellan 6 och 14 år gav montelukast 5 mg dagligen en signifikant förbättring av lungfunktionen i jämförelse mot placebo (FEV₁ 8,71 % vs 4,16 % jämfört med

utgångsvärdet; PEF på morgonen 27,9 l/min vs 17,8 l/min jämfört med utgångsvärdet) och minskade behovsmedicineringen med beta-agonist (-11,7 % vs +8,2 % jämfört med utgångsvärdet).

En signifikant minskning av ansträngningsutlöst bronkkonstriktion (EIB) påvisades i en 12-veckors studie hos vuxna (maximal minskning av FEV₁ 22,33 % för montelukast vs 32,40 % för placebo; tid till återhämtning inom 5 % av utgångsvärdet för FEV₁ var 44,22 minuter vs 60,64 minuter). Denna effekt var bestående under hela den 12 veckor långa studieperioden. Reduktion av ansträngningsutlöst bronkkonstriktion visades i en korttidsstudie på barn mellan 6 och 14 år (maximal sänkning av FEV₁ 18,27 % vs 26,11 %; tid till återhämtning inom 5 % av utgångsvärdet för FEV₁ 17,76 minuter vs 27,98 minuter). Effekten påvisades i båda studierna vid slutet av doseringsintervallet på en gång per dygn.

Hos astmatiska patienter med känslighet för acetylsalicylsyra och som samtidigt fick inhalerad och/eller peroral kortikosteroidbehandling, gav montelukast en signifikant förbättring av astmakontrollen i jämförelse mot placebo (FEV₁ +8,55 % vs -1,74 % jämfört med utgångsvärdet och minskning i total beta-agonistavändning -27,78 % vs +2,09 % jämfört med utgångsvärdet).

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Montelukast absorberas snabbt efter peroral tillförsel. För en filmdragerad tablett à 10 mg uppnås maximal medelplasmakoncentration (C_{max}) 3 timmar (T_{max}) efter tillförsel hos vuxna i fastande läge. Genomsnittlig peroral biotillgänglighet är 64 %. Den perorala biotillgängligheten och C_{max} påverkas ej av en standardmåltid. Säkerhet och effekt har visats i kliniska studier där den filmdragerade tabletten à 10 mg gavs utan hänsyn till intag av föda.

För tugitabletten à 5 mg uppnås C_{max} 2 timmar efter tillförsel till vuxna i fastande läge. Genomsnittlig peroral biotillgänglighet är 73 %, vilken minskar till 63 % då tabletten tas efter en standardmåltid.

Distribution

Montelukast är bundet till plasmaproteiner > 99 %. Distributionsvolymen vid steady-state är i genomsnitt 8 - 11 liter. Studier på råtta med radioaktivt märkt montelukast tyder på en ytterst liten passage genom blod-hjärnbarrären. Koncentrationerna av radioaktivt märkt material var även minimala i alla andra vävnader 24 timmar efter dosen.

Metabolism

Montelukast metaboliseras i hög grad. I studier med terapeutiska doser har plasmakoncentrationerna av montelukastmetaboliterna legat under detektionsgränsen vid steady-state hos vuxna och barn.

Cytokrom P450 2C8 är det huvudsakliga enzymet vid metaboliseringen av montelukast. Dessutom kan P3A4 och P2C9 medverka i mindre utsträckning, även om det visats att itrakonasol, en hämmare av CYP 3A4, inte ändrade farmakokinetiska variabler för montelukast hos friska individer som fick 10 mg montelukast dagligen. *In vitro*-studier, där mikrosomer från humana leverceller används, har visat att terapeutiska plasmakoncentrationer av montelukast inte hämmar cytokrom P450-enzymerna 3A4, 2C9, 1A2, 2A6, 2C19 eller 2D6. Metaboliternas bidrag till den terapeutiska effekten av montelukast är ytterst litet.

Eliminering

Plasmaclearance av montelukast är i genomsnitt 45 ml/min hos friska vuxna. Efter en peroral dos med radioaktivt märkt montelukast återfanns 86 % av radioaktiviteten i avföring samlad under 5 dagar och < 0,2 % återfanns i urinen. Detta, tillsammans med uppskattningsar av peroral biotillgänglighet för montelukast, tyder på att montelukast och dess metaboliter så gott som uteslutande utesöndras via gallan.

Farmakokinetik hos patienter

Ingen dosjustering är nödvändig för äldre patienter eller för patienter med lindrig till måttligt nedsatt leverfunktion. Studier på patienter med nedsatt njurfunktion har ej genomförts. Eftersom montelukast

och dess metaboliter utsöndras via gallan torde någon dosjustering ej vara nödvändig hos patienter med nedsatt njurfunktion. Det finns inga farmakokinetiska data för montelukast hos patienter med gravt nedsatt leverfunktion (Child-Pugh-poäng > 9).

Vid höga doser montelukast (20 och 60 gånger den rekommenderade dosen till vuxna) sågs en sänkning i plasmakoncentrationen av teofyllin. Denna effekt har inte observerats vid den rekommenderade dosen på 10 mg dagligen.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

I toxicitetsstudier på djur sågs mindre, övergående biokemiska förändringar i S-ALAT, S-glukos, S-fosfat och S-triglycerider. Toxiska symtom hos försöksdjuren utgjordes av ökad salivavsoöndring, gastrointestinala symtom, lös avföring och rubbningar i jonbalansen. Dessa biverkningar sågs vid doser som genererade en exponering på 17 gånger den systemiska exponeringen vid klinisk dos. Hos apor sågs biverkningar vid doser från 150 mg/kg/dag (mer än 232 gånger den systemiska exponeringen vid klinisk dos). I djurstudier påverkade montelukast varken fertilitet eller reproduktionsförmågan vid systemiska doser som översteg den kliniska systemiska exponeringen med mer än 24 gånger. I en fertilitetsstudie på honråttor med dosen 200 mg/kg/dag (mer än 69 gånger den kliniska systemiska exponeringen) noterades en lätt minskning i ungarnas kroppsvikt. I studier på kaniner sågs, jämfört med samtidiga kontrolldjur, en ökad incidens av ofullständig förbening vid en systemisk exponering på mer än 24 gånger den kliniska systemiska exponeringen vid klinisk dos. Inga avvikande förändringar sågs hos råttor. Montelukast har visat sig passera placentabariären och utsöndras i bröstmjölk hos djur.

Inga dödsfall inträffade efter orala engångsdoser med montelukastnatrium vid doser på upp till 5 000 mg/kg till möss och råttor (15 000 mg/m² hos mus respektive 30 000 mg/m² hos råtta). Denna dos motsvarar 25 000 gånger den rekommenderade dagliga dosen hos vuxna män (baserat på en vuxen patient med en vikt på 50 kg).

Montelukast uppvisade ingen fototoxicitet hos möss för UVA, UVB eller synligt ljusspektra vid doser på upp till 500 mg/kg/dag (cirka med än 200 gånger den kliniska systemiska exponeringen).

Montelukast var inte mutagent i *in vitro*- och *in vivo*-tester, och det var inte heller tumörframkallande hos gnagare.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmännen

Tablettkärna:

Natriumlaurilsulfat
laktosmonohydrat
hydroxipropylcellulosa
pregelatiniserad (majs)stärkelse
natriumstärkelseglykolat typ A (majs)
magnesiumstearat.

Filmdragering:

gul Opadry 20A23676 som innehåller
hydroxipropylcellulosa
hypromellos
titandioxid (E171)
gul järnoxid (E172)
röd järnoxid (E172).

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Inga särskilda temperaturanvisningar. Förvaras i originalförpackningen. Ljuskänsligt.

6.5 Förfäcknings typ och innehåll

Blister av aluminium-aluminium.

Montelukast ratiopharm 10 mg filmdragerade tabletter finns i förpackningar på 7, 14, 15, 20, 28, 30, 50, 56, 60, 90, 98 och 100 tabletter.

Eventuellt kommer inte alla förfäckningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion

Inga särskilda anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Teva Sweden AB
Box 1070
251 10 Helsingborg
Sverige

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

23134

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 30.6.2008

Datum för den senaste förnyelsen: 30.6.2014

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

4.1.2022